

USNESENÍ

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně senátu JUDr. Věry Šimůnkové a soudců Mgr. Josefa Straky a Mgr. Karla Ulíka ve věci

žalobkyně: **T. R. M.**, nar. X
státní příslušnost Íránská islámská republika
bytem X

zastoupená advokátem Mgr. Tomášem Verčimákem
se sídlem 28. října 1001/3, 252 43 Průhonice

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti nečinnosti správního orgánu,

takto:

- I. Řízení se zastavuje.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení částku 13 050 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení k rukám zástupce žalobkyně Mgr. Tomáše Verčimáka.
- III. Žalobkyni se do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení vrací část zaplaceného soudního poplatku ve výši 1 000 Kč, která jí bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Praze.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou podle § 79 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), doručitou zdejšímu soudu dne 2. 10. 2020, domáhá ochrany proti nečinnosti žalovaného v řízení o své žádosti o povolení k trvalému pobytu na území České republiky po pěti letech nepřetržitého pobytu podle § 68 a § 69 zákona č. 326/1999 Sb., zákona o pobytu cizinců a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 165/2020 Sb. (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Řízení o její žádosti je u žalované vedeno pod sp. zn. OAM-12405/PP-2019.
2. Žalobkyně uvádí, že svou žádost podala prostřednictvím provozovatele poštovních služeb, což učinila v reakci na krizové opatření přijaté z důvodu pandemické situace, které orgánům veřejné moci uložilo omezit provoz svých pracovišť. Poukazuje na připojený přehled doručení, z něhož je patrné, že řízení o její žádosti bylo zahájeno dne 19. 3. 2020. Jelikož žalovaný o této žádosti nerozhodl ve lhůtě 60 dnů stanovené § 169t odst. 6 písm. g) bod 2 zákona o pobytu cizinců, požádala jej o sdělení stavu řízení, avšak toto podání zůstalo bez odezvy. Proto se obrátila na Komisi pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců (dále jen „Komise“) o zjednání nápravy, která vyhověla a svým opatřením proti nečinnosti ze dne 15. 7. 2020, č. j. MV-105733-2/SO-2020 (dále jen „opatření Komise proti nečinnosti ze dne 15. 7. 2020“), přikázala žalovanému rozhodnout ve lhůtě 30 dnů od doručení

předmětného opatření. Jelikož žalovaný ani navzdory tomuto opatření o podané žádosti nerozhodl a zůstal nečinný, nezbylo žalobkyni než se ochrany svých práv domáhat v rámci žaloby na ochranu proti nečinnosti. Proto navrhl, aby soud uložil žalovanému rozhodnout o její žádosti ve lhůtě 15 dnů od doručení rozsudku.

3. Žalovaný ve vyjádření k žalobě předestřel seznam úkonů, které v řízení o žádosti žalobkyně činil v období od 10. 6. 2020 do 27. 11. 2020, z nichž poslední byla výzva k doložení aktuálních dokladů. S ohledem na tyto úkony žalovaný dovozuje, že není nečinný a že žaloba byla podána nedůvodně, proto ji navrhuje zamítnout.
4. Na vyjádření žalované zareagovala žalobkyně replikou, ve které uvádí, že žalovaným uváděné úkony nelze považovat za činnost směřující k vydání meritorního rozhodnutí. Poslední úkon žalovaného navíc směřuje k předložení podkladů, které žalobkyně připojovala již ke své žádosti, proto pokud by žalovaný rozhodl v přiměřeném čase, pak by tyto podklady nezastaraly a výzva k jejich doložení by ztratila opodstatnění. Nečinnost na straně žalovaného nelze klást žalobkyni k tíži.
5. Při zkoumání podmínek řízení soud z portálu žalovaného (<https://frs.gov.cz/cs/ioff/application-status>) ověřil, že žádost žalobkyně je evidovaná jako vyřízená, a proto žalovaného vyzval ke sdělení, zda ve věci samé již rozhodl. Dne 9. 2. 2021 bylo soudu doručeno vyjádření žalovaného, že o žádosti žalobkyně rozhodl dne 19. 1. 2021, a současně připojil stejnopis rozhodnutí téhož data pod č. j. OAM-4341-17/TP-2020, jímž o žádosti žalobkyně meritorně rozhodl a vydal jí povolení k trvalému pobytu. Navazujícím podáním ze dne 17. 2. 2021 vzala žalobkyně svou žalobu zpět, a to právě v reakci na vydání rozhodnutí žalovaného.
6. Vzhledem k tomu, že podání žalobkyně obsahující zpětvzetí žaloby nevzbuzuje z hlediska svého označení ani obsahu jakékoliv pochybnosti, soud řízení o žalobě v souladu s § 47 písm. a) s. ř. s. zastavil (výrok I).
7. Soud dále posuzoval, zda má žalobkyně právo na náhradu nákladů řízení.
8. Podle § 60 odst. 3 s. ř. s. žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta. Vzal-li však navrhovatel podaný návrh zpět pro pozdější chování odpůrce nebo bylo-li řízení zastaveno pro uspokojení navrhovatele, má navrhovatel proti odpůrci právo na náhradu nákladů řízení. Soud proto musel posoudit, nakolik toto zpětvzetí bylo učiněno pro pozdější chování žalovaného ve smyslu § 60 odst. 3 věty druhé s. ř. s.
9. Jak konstatoval Nejvyšší správní soud (dále jen „NSS“) v rozsudku ze dne 21. 12. 2017, č. j. 3 As 43/2016 - 36, smyslem § 60 odst. 3 věty druhé s. ř. s. je přiznat náhradu nákladů řízení žalobci, který podal žalobu důvodně a žalobu bere zpět, neboť v mezidobí došlo mimo soudní řízení ke změně situace, která fakticky odpovídá tomu, co žalobou požadoval, přičemž v případě, že by tento procesní úkon neučinil, vedlo by to k zamítnutí jeho žaloby. K tomu, aby soud mohl uzavřít, že žalobkyně vzala žalobu zpět pro chování žalovaného, je třeba též vyjasnit, zda žalovaný skutečně dané rozhodnutí vydal až po uplynutí lhůty pro vydání rozhodnutí, neboť samotné pozdější vydání rozhodnutí (po podání žaloby) ještě nemusí vždy znamenat naplnění podmínek pro přiznání náhrady nákladů řízení dle § 60 odst. 3 s. ř. s. (srov. usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 26. 9. 2017, č. j. 48 A 86/2017 - 34). Mezi chováním žalovaného a zpětvzetím návrhu na zahájení řízení musí být příčinná souvislost. Přitom je třeba posuzovat nejen to, zda v důsledku

chování žalovaného po podání návrhu na zahájení řízení nastal stav, který navrhovatel podáním návrhu sledoval, nýbrž i to, zda návrh byl v okamžiku zahájení řízení důvodný. Hodnotí se jak splnění podmínek soudního řízení, tak důvodnost návrhu. Nepostačuje, že odpůrce učinil úkon, v jehož důsledku byl nastolen stav požadovaný návrhem na zahájení řízení, jestliže samotný návrh vznik takového stavu neopodstatňoval (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 17. 1. 2017, sp. zn. III. ÚS 2741/16 a sp. zn. III. ÚS 3592/16).

10. Žalovaným předložená část správního spisu obsahuje toliko záznam o zahájení řízení ze dne 19. 3. 2020, dále přípisy ze dne 10. 6. 2020 a ze dne 6. 8. 2020, kterými žalovaný vyzývá příslušný orgán sociálního zabezpečení k poskytnutí podkladů, a dále přípis ze dne 30. 11. 2020, jímž žalovaný vyzývá žalobkyni k odstranění vad žádosti (obsahově směřující ke splnění povinnosti, vůči níž se žalobkyně ohrazovala ve své replice – viz bod 4 výše). Jiné spisové podklady žalovaný k výzvě soudu nepředložil. Soud nicméně vycházel z toho, že žalovaný ve svém vyjádření nijak nespороval v žalobě obsažená tvrzení týkající se dosavadního průběhu řízení. Mezi účastníky je tedy nesporné, že řízení bylo zahájeno na základě žádosti žalobkyně předané dne 18. 3. 2020 k poštovní přepravě a že předmětem žádosti bylo udělení trvalého pobytu podle § 68 ve spojení s § 69 odst. 5 zákona o pobytu cizinců. Tyto skutečnosti rovněž vyplývají ze žalobkyní předložených listin, proti nimž žalovaný – ač s nimi byl v rámci doručené žaloby seznámen – nijak nebrojil.
11. Pro potřeby rozhodnutí o náhradě nákladů řízení je třeba nejprve posoudit, zda žalobkyně bezvysledně vyčerpala prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu, a zda žaloba nebyla nedůvodná. V předložené části správního spisu sice není žurnalizován takový druh podání, nicméně k žalobě byl připojen stejnopis opatření Komise proti nečinnosti ze dne 15. 7. 2020, z jehož obsahu vyplývá, že žalobkyně po uplynutí lhůty 60 dnů od doručení žádosti požádala příslušný nadřízený orgán (Komisi) o uplatnění opatření proti nečinnosti podle § 80 odst. 3 věty druhé zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Nelze proto mít pochyb, že žalobkyně skutečně uplatnila prostředky k ochraně proti nečinnosti stanovené správním řádem.
12. Z obsahu opatření Komise proti nečinnosti ze dne 15. 7. 2020 dále vyplývá, že Komise žalobkyni vyhověla a žalovanému uložila, aby do 30 dnů od doručení tohoto opatření o žádosti žalobkyně meritorně rozhodl. Z rozdělovníku na vyhotovení opatření Komise proti nečinnosti ze dne 15. 7. 2020 je zřejmé, že adresátem tohoto opatření byl i žalovaný, přičemž v rozdělovníku žalovaným poskytnuté části správního spisu je uveden záznam „16/7 opatření proti nečinnosti“, z čehož lze usuzovat, že nejpozději k datu 16. 7. 2020 byl žalovaný s předmětným opatřením proti nečinnosti seznámen. K vydání rozhodnutí došlo až dne 19. 1. 2021, tedy zjevně po Komisi stanovené lhůtě. Žaloba byla tedy podána důvodně.
13. Argumentace žalovaného, že ve věci provádí další úkony směřující k rozhodnutí ve věci, nemění nic na tom, že mu bylo opatřením nadřízeného orgánu uloženo vydat ve lhůtě 30 dnů rozhodnutí ve věci samé, přičemž povinnost vydat meritorní rozhodnutí (byť v odlišné lhůtě) by platila i bez tohoto opatření [srov. § 169t odst. 6 písm. f) zákona o pobytu cizinců]. Přijala-li Komise opatření proti nečinnosti (§ 80 odst. 4 správního řádu), je tím presumován fakt, že správní orgán byl nečinný, a za této situace již žalovaný nemůže tento závěr přehodnocovat (srov. rozsudek NSS ze dne 10. 12. 2012, č. j. 2 Ans 14/2012 - 41). Očekával-li žalovaný nutnost dalších procesních úkonů, které mu objektivně znemožní ve věci samé rozhodnout, pak měl možnost požádat Komisi o přiměřené

prodloužení lhůty k vydání rozhodnutí podle § 80 odst. 4 písm. d) správního řádu. Z obsahu předložené části spisu však nevyplývá, že by žalovaný takovou žádost vůči nadřízenému orgánu učinil a ani žalovaný toto ve vyjádření k žalobě netvrdil.

14. S ohledem na výše uvedené dospěl soud k závěru, že žaloba byla podána důvodně, jelikož žalovaný v období od 19. 2. 2020 do 20. 4. 2020 ve věci samé nerozhodl a nerozhodl ani ve lhůtě později určené Komisí. Za této situace lze zpětvzetí žaloby v důsledku následného vydání meritorního rozhodnutí považovat za učiněné z důvodu pozdějšího chování žalovaného ve smyslu § 60 odst. 3 s. ř. s. Soud neshledal důvody zvláštního zřetele hodné pro nepřiznání náhrady nákladů řízení.
15. Proto soud rozhodl podle § 60 odst. 3 věty druhé s. ř. s. tak, že žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení částku 13 050 Kč. Náklady řízení zahrnují nevrácenou část zaplaceného soudního poplatku ve výši 1 000 Kč a náklady na zastoupení advokátem, které tvoří odměna za zastoupení a náhrada hotových výdajů. Výše odměny advokáta za zastupování se stanoví v souladu s § 35 odst. 2 s. ř. s. dle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“). Zástupci žalobkyně náleží odměna za tři úkony právní služby ve výši 3 100 Kč za každý úkon podle § 11 odst. 1 písm. a) a d) advokátního tarifu (převzetí a příprava zastoupení, sepsání žaloby a podání repliky), dále za jeden úkon právní služby ve výši 1 550 Kč (zpětvzetí žaloby) dle § 11 odst. 2 a 3 advokátního tarifu (v případě zpětvzetí nečinnosti žaloby totiž není třeba vyvíjet náročnou úvahu o tom, zda žalobu vzít zpět či nikoliv, neboť skutečnost, že nečinný správní orgán vydal rozhodnutí, by jinak evidentně vedla k zamítnutí žaloby jako nedůvodné). Vedle odměny přísluší zástupci žalobkyně též náhrada hotových výdajů v paušální výši 300 Kč za každý z úkonů právní služby dle § 13 odst. 1 a 4 advokátního tarifu, celkem tedy 1 200 Kč. Zástupce žalobkyně není plátcem daně z přidané hodnoty, proto se přisouzená náhrada nákladů nezvyšuje o hodnotu uvedené daně. Náhradu nákladů řízení uložil soud žalovanému zaplatit žalobkyni ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku (§ 54 odst. 7 ve spojení s § 55 odst. 5 s. ř. s.) k rukám zástupce žalobkyně, který je advokátem (§ 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů ve spojení s § 64 s. ř. s.).
16. Soud si je vědom toho, že přiznáním náhrady za úkon právní služby spočívající v převzetí a přípravě zastoupení advokátem, jenž žalobkyni zastupoval ve správním řízení, se odchyluje od nedávného rozhodování zdejšího soudu v obdobných věcech (například usnesení ze dne 23. 11. 2020, č. j. 43 A 28/2020 - 28, ze dne 25. 9. 2020, č. j. 55 A 30/2020 - 50, odst. 14, či ze dne 22. 9. 2020, č. j. 51 A 30/2020 - 67, odst. 16). V nich soud odměnu za tento úkon nepřiznal s poukazem na rozsudek NSS ze dne 5. 1. 2017, č. j. 1 Azs 334/2016 - 29, argumentujíc tím, že advokát zastupoval účastníka již v průběhu správního řízení, byl tedy s věcí seznámen a nepřebíral novou věc, která by vyžadovala rozsáhlou přípravu a seznámení se s věcí. Dle soudu se však tento právní názor prvního senátu NSS, z něhož vycházel zdejší soud v citovaných usneseních, bez bližšího zdůvodnění odchyluje od většinové judikatury NSS. Odkázat lze zejména na rozsudek NSS ze dne 30. 3. 2011, č. j. 1 As 21/2011 - 52, č. 2414/2011 Sb. NSS, a jeho čtvrtou právní větu, podle níž: *„Skutečnost, že zástupce zastupoval žalobce již ve správním řízení, nemá sama o sobě vliv na nárok tohoto zástupce na mimosmluvní odměnu za úkon právní služby spočívající v převzetí a přípravě zastoupení před krajským správním soudem [§ 11 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu].“* Tento právní názor potvrdil NSS například v rozsudku ze dne 24. 1.

2018, č. j. 6 As 299/2017 - 37, kde jej zdůvodnil takto: „Soudní řízení je totiž postaveno na odlišných principech a procedurálních pravidlech než řízení správní. Zástupce musí nově zvážit, jaké možnosti obrany s. ř. s. v daném případě nabízí, příp. zajistit důkazy pro soudní řízení nebo administraci záležitostí nutně doprovázejících soudní řízení (zpracování plné moci, hlídání zákonných lhůt, placení soudního poplatku apod.), přičemž řadu těchto skutečností je třeba konzultovat na poradě s klientem.“ V rozsudku ze dne 15. 11. 2018, č. j. 9 As 447/2017 - 26, NSS připustil, že v jeho judikatuře existují rozpory v této otázce, nicméně konstatoval, že rozhodnutí, která převzetí a přípravu za úkon nepovažují, představují menšinový názor a nijak se nevypořádávají s judikaturou zastávající opačný názor v čele se „sbírkovým“ rozsudkem č. j. 1 As 21/2011 - 52. Ani rozhodnutí č. j. 1 Azs 334/2016 - 29, na které bylo zdejším soudem odkazováno, se s touto judikaturou nijak nevypořádává. Soud se proto v této věci přiklonil k závěrům citovaných rozsudků č. j. 1 As 21/2011 - 52, č. j. 6 As 299/2017 - 37 a č. j. 9 As 447/2017 - 26 (a dalších rozhodnutí – viz poslední větu odst. 56 posledně citovaného rozsudku) a odměnu za tento úkon přiznal (stejně soud učinil již ve svém usnesení ze dne 5. 1. 2021, č. j. 43 A 33/2020 – 49).

17. O vrácení části zaplaceného soudního poplatku (výrok III) soud rozhodl podle § 10 odst. 3 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudních poplatcích“). Jelikož ke zpětvetí žaloby došlo před jednáním ve věci, rozhodl soud o vrácení zaplaceného soudního poplatku sníženého o 1 000 Kč. Soudní poplatek bude žalobkyni vrácen ve lhůtě dle § 10a odst. 1 zákona o soudních poplatcích.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 23. února 2021

Shodu s prvopisem potvrzuje: J. R.

JUDr. Věra ŠIMŮNKOVÁ, v. r.
předsedkyně senátu